

Projectvoorstel plaatsing PMD-haken Gemeente Overbetuwe

20 juli 2020

Inleiding

De gemeente Overbetuwe zamelt PMD-afval huis-aan-huis in. PMD staat voor plastic-, Metalen- en Drankverpakkingen. Voorbeelden zijn plastic flessen en flacons, drink- en conservenblikjes en drinkpakken van melk en zuivel. PMD-afval dient door de inwoners in doorzichtige zakken aan straat aangeboden te worden. Het nadeel van bovengenoemde grondstoffen is dat ze licht van gewicht zijn en daardoor bij harde wind makkelijk verwaaien, waardoor tijdens inzameldagen de straat bezaaid ligt met PMD-zakken.

Verschillende leveranciers hebben hier op ingesprongen door PMD-haken te ontwikkelen. De gemeente Overbetuwe heeft eind vorig jaar een pilot met PMD-haken gedraaid in de kern Heteren. Het project was een succes, waardoor nu voorgesteld wordt om de PMD-haken in de hele gemeente te plaatsen.

PMD-haken

Met de PMD-haken is een einde gekomen aan bovengenoemde ongemakken. PMD-haken zijn een klemsysteem dat bevestigd kan worden aan willekeurige (lantaarn)palen door middel van een roestvrijstalen band. Ongeacht of de paal vierkant of rond is. De PMD-haken worden vaak aan lantaarnpalen gehangen op de plek waar normaal ook de zakken ingezameld worden. Door gebruik te maken van de PMD-haken wordt niet alleen verwaaibaar afval voorkomen, dit levert indirect ook een schone en prettigere leefomgeving op.

Positieve resultaten Heteren

Eind 2019 is de gemeente gestart met een pilot in Heteren. Voor de locatiebepaling is contact geweest met de dorpsraad. Ook de resultaten van de proef zijn met de dorpsraad gedeeld. Uit de pilot hebben we kunnen concluderen dat de PMD-haken een succes zijn geweest. Er was veel aanbod op de inzameldagen, buiten de inzameldagen was er nauwelijks aanbod. Incidenteel werd ander afval aangeboden. Waar bij de plaatsing van de PMD-haken rekening gehouden moet worden zijn de lantaarnpalen waar ook reclame-uitingen zijn of aangebracht kunnen worden.

Projectdoel

Het aanbrengen van PMD-haken in de andere kernen in de gemeente Overbetuwe om daarmee te voorkomen dat PMD-afval verwaaid. Om hiermee indirect een schonere leefomgeving voor de inwoners te creëren.

Beschrijving werkzaamheden

1. Locatiebepaling PMD-haken

Allereerst zullen de locaties van de PMD-haken bepaald worden. Tijdens de pilot in Heteren is dit op basis van kaartmateriaal gedaan. De dorpsraad is vervolgens geïnformeerd over de gekozen locaties. Omdat we tijdens de pilot gemerkt hebben dat een deel van de haken onvoldoende gebruikt werd (en op andere plekken beter tot hun recht waren gekomen) is het voorstel om de dorps- en wijkraden zelf de locaties te laten bepalen. Op basis van een bescheiden pakket randvoorwaarden (zie onderstaand kader) willen we de dorps- en wijkraden hier mee aan de slag zetten. Vervolgens worden de uitgezochte locaties door de gemeente gecontroleerd en waar nodig, in overleg met de dorps- en wijkraden, bijgesteld. We verwachten op deze manier ook niet tot nauwelijks bezwaar te krijgen t.a.v. de plaatsing van de PMD-haken.

Randvoorwaarden locatiebepaling:

- Per kern is, op basis van de ervaringen met de pilot in Heteren, een aantal PMD-haken bepaald. Per kern gaat het dan om de volgende aantallen:
 - Driel 43 stuks
 - Elst 224 stuks
 - Hemmen 2 stuks
 - Herveld-Andelst 47 stuks
 - Homoet 1 stuk
 - Oosterhout 24 stuks
 - Randwijk 15 stuks
 - Slijk Ewijk 5 stuks
 - Valburg 18 stuks
 - Zetten 49 stuks
- De PMD-haken dienen geplaatst te kunnen worden aan lichtmasten, specifiek aan lichtmasten waar geen reclame-uitingen geplaatst zijn.
- De PMD-haken dienen zoveel mogelijk geplaatst te worden aan lichtmasten op een kruispunt van woonstraten (i.v.m. verkeersveiligheid).
- De PMD-haken dienen ongeveer in een straal van 50 meter (100 meter diameter) uit elkaar gepland te worden.
- Er dient een goede verspreiding gemaakt te worden aan de hand van de demografie in een buurt of wijk (in wijken met relatief veel jongeren is een grotere loopafstand acceptabel).
- Indien er vragen of verzoeken zijn kunnen deze gesteld worden aan pmdhaken@overbetuwe.nl

2. *Bestellen PMD-haken*

Voor de pilot in Heteren is gebruik gemaakt van de KlikM. De KlikM bestaat uit een roestvrijstalen band waaraan één of meerdere haken gehangen kunnen worden. Tijdens de pilot zijn drie haken per band bevestigd. Het voorstel is om dat bij de uitrol voor de gehele gemeente door te trekken.

3. *Plaatsen haken*

Tijdens de pilot zijn de PMD-haken door medewerkers van de buitendienst geplaatst. Het voorstel is om dat ook nu te doen. Omdat we wat betreft de onderhoudswerkzaamheden in het hoogseizoen zitten stellen we voor om de uitvoeringsperiode ruimer te nemen. Het voordeel van het ophangen van de haken door de eigen dienst is dat zij de meeste gebiedskennis hebben. De medewerkers die belast zijn met het ophangen van de haken krijgen een lijst waarin per kern per straat en per lichtmast is opgenomen waar de haken opgehangen moeten worden. Voorgesteld wordt om hierbij een planning op te stellen waarbij de haken per kern opgehangen worden. Dit maakt het mogelijk om de haken gefaseerd in te voeren. Beschikbaarheid van de medewerkers moet nog wel met de betreffende leidinggevende worden afgestemd. Mocht er geen capaciteit beschikbaar zijn dan wordt voorgesteld om het ophangen van de haken te beleggen bij derden.

4. Monitoring & evaluatie

Voorgesteld wordt om in de maanden na oplevering het gebruik te monitoren. Tijdens de pilot in Heteren zijn alle haken gecontroleerd op (ongewenst) gebruik. We stellen voor om dit na de uitrol in alle kernen niet op lichtmastniveau te doen, maar periodiek een ronde door de kernen te maken en de bevindingen op hoofdlijnen vast te leggen. Ongeveer een half jaar na ingebruikname wordt met de betrokkenen een projectevaluatie gehouden en wordt er zo nodig bijgesteld. Daar waar (frequent) oneigenlijk gebruik is waargenomen worden de PMD-haken verwijderd en worden deze op een nader te bepalen locatie teruggeplaatst.

Betrokkenen en rol

Betrokkenen	Rol
Marianne van Essen	Projectleider
Jos Sluiter	Meebeslissen
Bjorn Nijhuis	Meedenken
Merijn van Mooren	Meedenken op gebied van participatie
Karen van Rijsewijk	Meedenken op gebied van communicatie

Planning

Zoals bij de beschrijving van de werkzaamheden is aangegeven willen we de locatiebepaling van de PMD-haken graag door de inwoners laten kiezen. Echter is het ook mogelijk dat een kern er bewust voor kiest om hierin niet het voortouw te nemen. In dat geval zal de gemeente, in overleg met Suez (inzameldienst), een keuzevoorstel maken en deze voorleggen aan de betreffende dorps- of wijkraad.

In sommige dorpen staan de PMD-haken hoger op de agenda, dan in andere dorpen. Om hier een goed beeld van te krijgen starten we met een inventarisatieronde bij de verschillende dorps- en wijkraden. Wij informeren de dorps- en wijkraden over het project en de stappen die we gezamenlijk met hen willen zetten. Op basis van de resultaten van deze inventarisatie zullen we een gedetailleerde planning per dorp opstellen. We hanteren per dorp een standaard planningscyclus, deze ziet er als volgt uit:

Week v/d planningscyclus	Omschrijving
1	1 ^e contact met dorps- en/of wijkraad
3	Herhaalbericht naar dorps- en/of wijkraad
5 t/m 8	Locatiebepaling door dorps- en/of wijkraad of Locatiebepaling door gemeente
9 & 10	Ophangen van de PMD-haken door gemeente
19	Evaluatie met dorps- en/of wijkraad

Communicatie

Communicatie vindt op diverse momenten, via diverse kanalen, plaats. Onderstaand een opsomming van de diverse communicatiemomenten:

Wanneer?	Frequentie?	Boodschap	Waar?
September	Eenmalig	Algemeen bericht over start project	Gemeentepagina, website en Facebook
September/Okttober	Eenmalig	Bericht met foto bij start in eerste dorp/wijk	Gemeentepagina, Facebook
N.t.b.	N.t.b.	Voortgang project in dorp/wijk	Dorpskrant

Projectduur

Bepalen locaties: 40 uur

Ophangen haken door eigen dienst: 100 uur

Monitoring en evaluatie: 16 uur

Kosten

Tijdens de pilot zijn in de kern Heteren op circa 50 locaties haken opgehangen. Naar verwachting zullen er verspreid over de gemeente nog eens 350 locaties bijkomen. De kosten voor de KlikM's bedragen € 15,14 per set (band met drie haken). De aanschafkosten worden hiermee begroot op € 5.300,00.

Voor de locatiebepaling wordt voorgesteld om capaciteit van buitenaf in te vliegen. Verwacht wordt dat dit € 7.000 kost (zie projectduur voor verwachte tijdsbesteding). Indien er bij de medewerkers van de buitendienst geen ruimte in de planning is komen daar nog eens kosten voor plaatsing bij op, deze zijn geraamd op € 1.200.

Nb.: bovengenoemde kosten zijn onderdeel van het meerjarenplan aanpak zwerfafval.

Werkzaamheden/projecten die onder het plan uitgevoerd worden zijn gesubsidieerd vanuit de verpakkingenindustrie.